

Posamezne številke
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1-50.

"TABOR" izhaja vsak dan
ne deluje in praznikov, ob 1
datumom naslednjega dne t
mesecno po pošti D 10—, za ino-
tematavo D 18—, dostavljen na dom
D 1-50, na izkaznice D 10—
inserirati po dogovoru.
Naročila se pri upravi "TABORA".
MARIBOR, Jurčičeva ulica štov. 4.

TABOR

Posamezne številke
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 278.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritišče, dno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštomatkovni
številka štov. 11.787.
Na naročila brez denarja se ne
odvaja. — Rokopis se ne vrača.

Leto: III.

Maribor, petek 8. decembra 1922.

Številka: 278.

Odločitev v demokrat- skem klubu.

Maribor, 7. dec.

Stari lisjak Pašić lahko zopet tri-
umfira. Z jekleno pestjo je udaril sta-
ro v zamotano politično situacijo in z
demisijo celokupnega kabineta izsilil
razčiščenje. Razčiščenje predvsem v
demokratskem klubu, kjer ste se borili
dve struji: Pribičevićeva in Davidovi-
čeva. Dva dni je trajala v demokrat-
skem klubu ob napeti pozornosti jav-
nosti razprava o položaju in o politič-
no-taktilčnih smernicah kluba: ali pre-
kinjenje vsakršnih dogovorov z opo-
zicijo in Hrv. blokom in vzdržanje ko-
alicije, ali pa prekinjenje koalicije in
vstop demokratske stranke v opozicijo.
Prvo stališče je z vso svojo zgovornost-
jo in odločnostjo zastopal Pribičević.
Kakor nam je sinoči v pozni nočni
uri prišlo telefonsko poročilo, je Pribi-
čevićovo stališče v demokratskem klubi
bu zmagalo z veliko večino. Izvoljen je
poseben odsek, ki naj izdela resolucijo,
katera se izreka za prekinjenje vsa-
kršnih nadaljnjih dogovorov s Hrvat-
skim blokom. To pomeni obenem vzdr-
žanje sedajne koalicije in režima, ki
ima nalogo, da da v sedajni narodni
skupščini odglasovati še nekaj najnuj-
nejših in najvažnejših socijalnopolitič-
nih in organizatorskih zakonov, zlasti
in pradedniški in invalidski zakon.

Sedajna kriza vlade je bila v goto-
vem smislu obenem tudi kriza ustave.
Zakaj prehod demokratske stranke v
opozicijo bi pomenil nič več in nič
manj kakor začetek zmage revizionis-
tov. S sklepom demokratskega kluba
je odbit tudi ta naskok. V soglasju z
nosilcem krone stojita obe najmočnejši
stranki v državi neomajno na stališču
vidovdanske ustave. Propadle so nade
tudi onih revizionistov v naši sloven-
ski centrali, ki so že v duhu gledali
čas, ko pade določba o ustanovitvi ma-
cedonske oblasti.

Vsi oni, ki so pričakovali razpad se-
dajne vladne koalicije, bodo razočara-
ni zavpili, da je zopet zmagala vlade-
željnost in pohlep po ministrskih sto-
lcih. Hrvatski blok bo hinavsko zavil
oči in se zakopal v svoje strelske jarke
v Zagrebu, češ da ne more v Beograd,
dokler traja Pašić-Pribičevićev režim.
In dr. Korošec bo zopet še nekaj časa
moral požirati slimo po ministrskem
stolčku, ako vztraja še dalje na justa-
ment-stališču, da ne gre v sedajno koa-
lucijo. V javnosti pa bodo vpili eni in
drugi, kako srečna bi bila naša država,
če bi sestavili vlado vsi mogoči hetero-
geni elementi gori od protifarskega
Radića in srbskih republikancev ter
komunističnih zemljoradnikov pa doli
do rimskega dr. Korošca in obeh na-
rodnih socijalcev. Vse te elemente ve-
že ena edina skupna točka, revizija u-
stave, katera zahteva pa se raztrešči že
ob trdni in neomajni volji nosilca kro-
ne, ki ne pripušča z ustavo nikakršnih
eksperimentov.

Mentaliteta naše javnosti je že iz
časov pokojne Avstrije ostala v veli-
kem delu naroda neizpremenjena tla, da
je treba nasprotovati obstoječemu re-
žimu, pa bodisi dober ali slab. Ne pa-
de nam v glavo zagovarjati vse čine
sedanjega režima, eno pa je gotovo, da
bi režim sedajne opozicije v oči-
gledni pestrosti programov vseh mogočih
strank opozicije bil nedvomno še sto-
krat slabši nego je sedajni. Našo jav-
nost pa moramo vzgojiti v novem du-
hu, v duhu potrebe zidanja in ne samo
podiranja, v duhu potrebe sodelovanja
pri najnujnostih državnega življenja. Ni
prijetna stvar prevzemati nase odij
vladanja, vedno je prijetnejše biti v
opoziciji in kritikovati. Nekdo pa mo-

Olajšanje situacije.

Demokratski klub proti reviziji ustave in za koalicijo. — Stališče drugih klu-
bov. — Konference radikalcev. — Dr. Korošec hoče v vlado.

Beograd, 6. decembra. V današ-
nji plenarni seji Demokratskega kluba
so govorili dopoldan posl. Šumenković,
fin. minister Kumanudi, Wilder; po-
poldan posl. Tadić, Angjelić in Marko-
vić. Vsi govorniki so povdarjali, da
gre le za različne napore o taktiki, da
pa ni govora o reviziji ustave. Izvoljen
je bil odbor, ki naj sestavi resolucijo,
s katero se likvidirajo razgovori s Hrv.
blokom in se klub izjavlja za nadaljno
koalicijo z radikalcem.

Beograd, 7. decembra. Tekom
včerajšnjega dne so zemljoradniki in
muslimanski desničarji imeli seje. Mu-
slimani so sklenili vztrajati pri dozdaj-
ni smeri svoje politike in ne vstopiti v
nobeno kombinacijo, katere namen bi
bil strmoglavit vidovdansko ustavo.
V ostalem bodo čakali na razčiščenje
položaja. Klubov tajnik Čorić je sinoči
odpotoval v Sarajevo, da poroča glav-
nemu odboru. Zemljoradniki imajo v
lastnem klubu tako razsulo, da ne uteg-
nejo razpravljati o položaju v parla-
mentu in o vladni krizi. A iz izjav
klubskih voditeljev je razvidno, da
klub ne bo vstopil v nobeno kombina-
cijo, dasi je radikalec Jovanović hotel
angažirati klub za aktivno sodelovanje
v vladi z novo orijentacijo. Slovenski
kmetijski presoja položaj optimistično
(boljše: oportunistično!!). Glede re-
vizije ustave so si sicer na svojem ljub-
ljanskem kongresu pustili odprta mala
vratica. Klub pa je sklenil, da ne ukre-
ne ničesar, dokler se ne bo videlo, kako
se bodo dogodki razvili.

Beograd, 7. decembra. (Izvirno.)
Včeraj se je v vladnem predsedstvu
vršila konferenca radikalnih vodi-

teljev Pašića, Mišetića, Jovanovića,
Kristovića in Vukičevića. Govorili so
o položaju. Nekateri so zastopali mne-
nje, da naj se tira demokrate ali do
cepčenja ali pa do popolne kapitulaci-
je (1). Takoj po koncu demokratske
seje bodo sklicali sejo radikalnega klu-
ba. Sklenili bodo zahtevati, naj se delo
parlamenta v dozdajni smeri nadalju-
je. Davidoviću se naj onemogoči na-
daljni vpliv na situacijo, ker bodo ra-
dikali v nasprotnem slučaju zahtevali
volilno vlado.

Beograd, 6. decembra. Dr. Ko-
rošec klub je sklenil, da vstopi v novo
vlado, ako se izpolnijo nekateri pogoji
klerikalcev glede Slovenije. Popoldne
je bil informativen razgovor med kleri-
kalci in radikalcem. Iz tega je razvidno,
da je opozicija obupala nad spremem-
bo režima.

V muslimanskih krogih se je priče-
la živahna akcija za ponovno združe-
nje obeh muslimanskih skupin.

Jutrišnji sklep demokratskega
kluba se pričakuje z veliko napetostjo.
Kralj pričakuje za jutri dopoldne pred-
log dr. Lukinića za rešitev krize.

Beograd, 7. decembra. (Izvirno.)
Danes je imel ožji odsek glavnega od-
bora radikalne stranke v prostorih na-
rodne skupščine sejo, na kateri so se
vršila posvetovanja glede kandidatov
za novo vlado. Razen tega se je raz-
pravljalo o glasilu stranke (»Samop-
uprava«) ter o valilni agitaciji.

Beograd, 7. decembra. (Izvirno.)
Včeraj je predsednik vlade Nikola Pa-
šić ves dan sprejemal radikalne mini-
stre ter z njimi komfiral o političnem
položaju.

Zmaga angleške politike v Lausanni.

Lausanne, 6. decembra. Lord
Curzon je danes predložil predloge za-
veznikov glede morskih ožin in svoje
predloge glede demilitarizacije. Izraz
»morske ožine« obsega Dardanele, Mar-
morsko morje z Bosporom. V tej coni
mora biti odstranjeno vse, kar bi za-
branjevalo svobodni prehod. Ob stra-
neh se morajo porušiti vse trdnjave in
druge vojaške in pomorske naprave.
Turkom pa se — tu je Lord Curzon ak-
ceptiral stališče Amerike — dovolj
vpliv v mednarodni kontrolni komisiji
s tem, da bo predsednik komisije ved-
no Turek. Turki so z zavezniki pred-
logom zadovoljni. Turkom je očividno
ljubša kot varuh mednarodna komisi-
ja nego Rusija. Rusko-turški blok je s
tem padel v vodo. To je obenem odgo-
vor na Čičerinova izvajanja.

Lausanne, 6. decembra. (Izvirno.)
Komisija za teritorialne in vojaške za-
deve je danes zopet nadaljevala študij
o morskih ožinah. Po kratkem razmo-
trivanju predlogov ruske delegacije je
Lord Curzon obrazložil predloge zavez-
nikov, ki se zavzemajo za svobodo mor-
skih ožin v mirni in vojni dobi in de-
militarizacijo. Barrere in Garroni sta
zagovarjala te predloge, ki se ozirajo
na splošne interese. Spalajković je na-
to obrazložil stališče jugoslovenske
delegacije. Izmed-paša in Čičerin bosta
jutri odgovorila.

Likvidacija agrarnih odnošajev v Dalmaciji.

Beograd, 7. decembra. (Izv.) Od-
bor za likvidacijo agrarnih odnošajev
v Dalmaciji je imel včeraj sejo, na ka-
teri so se ugotovile vsote, ki jih dolgu-
jejo dalmatinski kmetje na neplačanih
dohodkih. Razpravljalo se je tudi o

tem, kako bi se predlagalo novi vladi,
da dovoli primeren kredit, iz katerega
bi se potem dalo tem kmetom posojila.

Dr. Ninčič v Beogradu.

Beograd, 7. dec. (Izv.) Včeraj
zvečer se je vrnil v Beograd zunanji
minister dr. Ninčič, ki je bil na lau-
sannski konferenci. Med potom je
imel razgovor z italijanskim državnim
tajnikom zunanjega ministrstva Con-
tarinijem, ki ga je pričakoval v Benet-
kah.

Odločni koraki proti macedonskim ustašem v Bolgariji.

Sofija, 7. decembra. (Izv.) Vojaški
odredi, pod vodstvom vojnega ministra
Tomova so zopet zavzeli mesto Čusten-
dil, ki so ga v pondeljek napadli in za-
sedli macedonski komitaji. Uporniki
so zbežali v gozdove, kjer pa jih voja-
štvo zasleduje in preganja.

Zaprte italijanske univerze.

Rim, 6. dec. (Izv.) Na univerzi v
Paviji in tehnični visoki šoli v Turinu
so stopili slušatelji, ki so se udeležili
svetovne vojne v stavko, ker je vlada
ukinila razne ugodnosti za vojne ude-
ležence. Prosvetni minister je vsled te-
ga odredil, da se oba zavoda zapreta za
nedoločen čas.

BORZA.

Curich, 7. decembra: (Izvirno.)
Predborza. Pariz 37.25, Zagreb 1.80,
London 24.28, Berlin 0.06 tri osminke,
Praga 16.80, Italija 26.45, Newyork
537.25, Dunaj 0.0076, žigosane krone
0.0076, Budimpešta 0.23, Varšava 0.03.

ra tudi zidati in zato gre tem večje pri-
znanje onim resnim strankam, ki so
voljne doprinesati žrtve na račun svo-
je strankarske reputacije — v korist
države. Ako se je demokratski klub po
svoji veliki večini sedaj ponovno odlo-
čil, da vztraja v koaliciji z radikalcem,
dasi je koalicija s konservativno in
okostenelo radikalno stranko neprijet-
na stvar, ji moramo to šteti samo v
dobro. To pa zaradi tega, ker so nujnej-
ši razni važni zakoni socijalnopolitične
in gospodarske narave, ker je važnej-
ša korist države nego korist stranke.
V demokratski stranki je zopet — ka-
kor 12. oktobra — zmagalo načelo: dr-
žava in narod sta nad stranko!

Položaj v Nemčiji.

Nekoč je človeška usoda ležala iz-
ključno v božjih rokah. Pozneje so
ljudje vzeli svojo usodo nase in začeli
verovati v moč misli: celo osemnajsto
stoletje je verovalo v filozofijo, celo
devetnajsto v znanost. Vojna je močno
omajala to vero. V klasičnih dobah so
bille konstruirane teorije, ki so imele
ogromni vpliv na zgodovinski razvoj
sveta, med vojno pa sta se filozofija in
veda udali narodnostnemu egoizmu.
Ne samo tehnično, marveč tudi duhov-
no in idealno je nemška veda služila
junkerskemu fevdalizmu.

Danes so v Nemčiji — a ostale de-
žele ne zaostajajo daleč za Nemčijo —
ideje izgubile svoj vpliv. Misel života
kot postranska stvar. Groba gmeta je
zmagala nad srcem in razumom. In
sicer ne samo na eni strani. V kapita-
lističnem taboru enako kot v socialno-
demokratskem. Vse nemško javno živ-
ljenje se je »stimesiralo«. Industrije-
govori samo o dobičku in valnti, o
nemogućnosti reparacij ter o protiranih
delavskih zahtevah. Delavec se bori
samo zase in za svoje strankarske u-
radnike, na napredno proletarsko inte-
ligenco gleda vedno bolj nezainpno. —
Centrum življenja so danes številke,
produkcija, dobiček, plače.

Univ. profesor Nitti iz Neapola je
spisal knjigo »Evropa brez miru«, kjer
dokazuje, da je vsa krivda sedanjega mi-
zerije v previsokih reparacijah, a uni-
verzitetni profesor Cassel iz Stockhol-
ma je napisal, da je Nitti zaslužil s to
trditvijo Nobelovo mirovno nagrado. *)
Nitti in Cassel opirata svoje trditve na
obsežne statistične tabele, kjer zopet
igrajo odločilno vlogo produkcija, pro-
dukcija, kurzi in devize.

Sedanja nemška vlada je istotako
izraz tega pretiranega oboževanja go-
spodarstva. Wirth je sicer bil nekaj ča-
sa finančni minister in tudi njegov
vlada je vodila gospodarsko politiko.
Toda Wirth je bil — kakor so ga do-
bro karakterizirali — z 51 odstotki za
katoliški centrum, s 49 odstotki za
socialne demokrate. On ni nasprotoval
važnim interesom zasebnega kapitala
in tudi ni imel poguma vladati brez
socialnih demokratov. Dolgo in siste-
matično se je pripravljala tla za pri-
hod novih ljudi, ki bi ne bili odvisni
od strank, marveč bi imeli v gospodar-
skem življenju pod sabo čvrsta tla. Ne
strankarstvo, marveč delo, ne politika,
marveč gospodarstvo, ne socializacija,
marveč zasebna podjetnost — ta gesla
so pripravljala razpoloženje za novo
vlado, sedaj so pa postala njen pro-
gram. V ministrstvih sede sami izbra-
ni možje iz gospodarskih krogov, iz
težke in lahke industrije in iz poljedel-
stva. So večinoma politično »nevtralni«.
To pomeni, da nova vlada ne bo
zasledovala političnih ciljev, marveč

*) To nagrado je Nitti, znan zago-
vornik germanofilske politike, res tudi
dobil. Op. ur

predvsem gospodarske. Ker pa je današnja doba vsa nervozna in polna negotovosti, se vlada ne more odreči aktivni politiki, zato bo ta nevtralna vlada politično reakcionarna. To potrjuje tudi dejstvo, da je vsa monarhistična stranka (70 poslancev), izvzemši 3 disidente, izjavila zaupanje generalnemu ravnatelju Canu. To je prva zaupnica, ki so jo nemški monarhisti po več letih izrekli nemški vladi.

Programatični govor novega državnega kancelarja je bil sprejel simpatično. Nedvomno želi Cuno Nemčiji in Nemcem vse dobro in bo njegova vlada res v korist državi in narodu.

(České slovo).

Politične vesti.

* **Blokaški Janus.** Rimski bog Janus je imel dva obraza, katera je obračal, kakor mu je bilo v korist. Blokaški Janus ima najmanj tri obraze: eden je obrnjen proti frankovcem, drugi proti republikankim »mirotvorcem«, tretji proti Beogradu. Troglavna politična pošast! Prvi obraz se vedno vzdržuje frankovsko načelo, da je bil 1. december 1918 dan poraza, ne pa osvobodjenja in ujedinjenja. Zato se je »Hrvat« — oficijelno blokaško glasilo — odkrito veselilo, da je bilo na državni praznik dne 1. decembra v Zagrebu mrazno zastav in je pristavil »za nas Hrvate... nipošto ne znači dan ujedinjenja, i oslobodjenja...«. Drugi obraz se potem »Slobodnoga Doma« navdušuje za hrvatsko republiko, dasiravno forciranje republike pomeni prelom s Srbi in je tedaj vsako besedičenje o sporazumu odveč. Tretji obraz je seveda še čisto nov, zato se obrača polagoma in nerodno. Ta obraz je najčudnejši: hoče sporazum s Srbi, a tako, da bi bil pozabljen 1. december 1918; hoče zavladati v državi, a le za to, da dokaže, da to ni bila prava država; hoče republiko, a ponuja kraljeve ministre itd.

* **Združenje avstrijskih monarhistov.** Dasiravno stremijo vsi avstrijski monarhisti po enih in istih ciljih, so bili doslej vendar ločeni na tri skupine: avstrijske monarhiste, črnozlate legitimiste in avstrijsko državno stranko. Sedaj pa poročajo listi, da so vse te tri skupine sklenile združiti se v enotno stranko. Tozadevna predpogajanja so se vršila že te dni na Dunaju, do odločilnih pogajanj pa pride baje tekom tega tedna.

* **Vstaja v Mali Aziji.** Italijanski listi poročajo iz Male Azije da je tamkaj prišlo do ustaje. Kurdi so proklamirali svojo posebno vladno ter okupirali mesto Sulmanije, katero so nedavno evakuirali Angleži. Nemiri se po-

javljajo tudi v Mezopotamiji in prehajajo tudi v arabski kongres, ki očita kralju Fejsalu, da se je pregrešil proti pogojem pod katerimi je prišel na prestol. Kongres zahteva abdikacija Fejsala ter izvolitev novega kralja. Za kongresom in ljudstvom stoje tudi verski dostojanstveniki. Kakor izgleda bo imela Anglija obilo dela, ako bo hotela pod vsako ceno obdržati na prestolu sedanjega kralja, njenega vazala.

* **Izjava kancelarja Cuna o položaju v Nemčiji.** Dne 3. t. m. je sprejel novi nemški kancelar dr. Cuno v prostorih parlamenta in ob navzočnosti državnega predsednika, državnih in pruskih ministrov, politikov itd. zastopnike belgijskega časopisja ter jim izjavil, da stoji novi nemški kabinet brezporogojno na stališču weimarske ustave ter je sestavljen iz mož, ki so vajeni držati se besed, katere podajo. Govoreč o težkem položaju nemškega gospodarstva je Cuno ugotovil Nemčijo z dolžniki, ki ne more plačati, ker je vse, kar je imel dal in ki ima upaške, ki hočejo vse izveliči iz njega. Sredstvo za izpolnitev zahtev so v tem slučaju edino direktna pogajanja posebno s Francijo, s katero mora Nemčija na vsak način priti na čisto. Meje možnosti se da postaviti samo potem takih pogajanj, nikakor pa ne potem ultimativ in neprestanih groženj z okupacijo. — Novi kabinet je odkritosrečno pripravljen storiti vse, da izpolni zahtevo označeno v noti od 13. novembra. Z ozirom na zadnje pretežje o vkorakanju francoskih čet v rensko ozemlje je izjavil državni kancelar, da pripada nasprotno tudi Nemčiji temu ozemlju. Iz te Cunove izjave je razvidno, da se tudi on poslužuje docela istih brezpomembnih fraz, katerih so se posluževali doslej še vsi njegovi predniki.

* **Rusija se vrača k nacionalizmu.** Velika slovanska država Rusija, ki je bila po revoluciji izobčena iz društva ostalih evropskih držav, kaže v zadnjem času vse znake izpremembe boljševiškega internacionalizma v nacionalizem. Nam, ki razmere v Rusiji poznamo le po raznih politično in interesno pobarvanih vesteh, ne more biti jasno, kakšen preokret se bo izvršil v Rusiji, koliko pa je gotovo, da Rusija, ki jo je Evropa že proglasila za mrtvo, ponovno vstaja na politično površje. — Prihod Rusov na lausansko konferenco je dejstvo, ki je za Rusijo in za nas ogromne važnosti, ki ga pa tako naše kakor inozemske časopise napačno sodi. Po zaključku miru s Poljsko, si Rusija na vseh straneh in ob vsaki priliki prizadeva, da stopi v gospodarsko-politične odnose s Češkoslovaško, Bolgarijo in našo državo. Pri Češko-

slovaški in Bolgariji ji je to do gotove mere že uspelo, mi pa smo še v tem pogledu vedno tam, kjer smo bili leta 1918. Na lausanski konferenci je posest našega zunanjega ministra sovjetski delegat ter je ž njim dolgo razpravljajal, kako bi se našla pota do enakih odnošajev tudi z našo državo. Po izjavah, ki jih je dal zunanji minister novinarjem, je upati, da bo tudi med našo državo in Rusijo prišlo do sporazuma.

Dnevna kronika.

— **Smrtna kosa.** Dne 5. XII. je preminul po dolgi mučni bolezni gosp. Josip Godec, trgovec v Kamnici. Pogreb se vrši 8. XII. ob 3. uri popoldan.

— **Planinci,** obiskovalci naše obmejne turisticke postojanke, krasne razgledne točke Sv. Duh na Ostrem vrhu, odzovite se prošnji tamkajšnje obmejne šole, in se spomnite z majhnim božičnim daricem naše dece v obmejnih hribih! Pokažimo, da razumevamo tudi težnje šolstva na naših postojankah! Darove sprejema uredništvo »Tabora«.

— **Most Selnica—Ruša.** Naša tozadevna notica je, kakor se nam poroča, vzbudila med prebivalstvom v Dravski dolini, kakor tudi med gospodarskimi krogi obilo zanimanja. Za načrt se baje zanimajo tudi že neka inozemska podjetja in ker bi ne bilo niti v narodnem niti v državnem interesu, da bi bil tako važen most v rokah tujcemcev, pozivljamo ponovno vse merodajne kroge, pred vsem pa vlado in naše denarne zavode, naj bi se oni sami lotili uresničenja tega načrta. — Ako pomislimo, koliko zasluži sedaj že brod sam s prevažanjem ljudi in vozov, potem je brez dvoma, da bi se tudi most, na katerem bi se pobirala mostnina, dobro rentiral. Most, ki bi bil seveda lesen, bi tudi ne stal toliko, najti bi bilo samo najugodnejši prostor. Po našem mnenju bi bilo najbolje zgraditi most tamkaj, kjer se sedaj nahaja brod, ker bi potem ne bilo treba graditi novih cest. Sicer pa je to vprašanje, katero morajo rešiti strokovnjaki upoštevajoč praktičnost in čimmanjšo izdatko. Novi most bi promet že takoj spočetka znatno pomnožil, sčasoma pa, ko bi se počela razvijati tudi že zasnovana industrija, bi se ta promet naravnost podeseteril. Kakor čujemo se za zadevo zelo zanima pred vsem g. Fornezzi v Selnici, ki namerava tudi urediti vse potrebno za osnovanje družbe, ki naj bi prevzela nalogo zgraditi zamišljeni most.

— **Za Aškerčev spomenik v Ljubljani.** VI. izkaz prispevkov (od 21. do 30. novembra 1922). 500 K: Fran Rob-

lek, veleposesnik v Žaleu; po 400 K: dr. Jernej Demšar, zdravnik v Ljubljani, dr. Bogumil Senekovič, vladni komisar v Ljubljani. Skupaj 1.200 K. Deset let nabranega: 39.775 K. — Blagajnik: dr. V. Kisovec.

— Nove poljudne knjige Goriške Matice se dobe povsod. Naročajte jih posebno vi, primorski Slovenci in družalci!

— **Društvo odvetniških in notarskih uradnikov** — za obseg kraljevine SHS — s sedežem v Mariboru ima občni zbor neprekidno v nedeljo dne 10. dec. 1922 ob 9. uri dopoldne v Mariboru v dvorani restavracije Stara pivovarna (»Halbwidl«) v Jurčičevi ulici nasproti uredništvu »Tabora« s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo društvenega vodstva (predsednika, tajnika, blagajnika). 3. Poročilo nadzorstva. 4. Poročilo ptujske kraljevine skupine. 5. Poročilo tiskovnega oddelka društvenega glasila »Odvetniška pisarna«. 6. Zveza društev privatnih nameščencev Slovenije v Ljubljani. 7. Določitev članarine in naročnina. 8. Mezno gibanje in novi tarifi. 9. Volitve novega odbora ter tiskovnih odsekov. 10. Slučajnosti. — Posebno opozarjamo na 6. točko »Zveza«, h kateri bo govoril predsednik Kluba zasebnih nameščencev Delavske zbornice iz Ljubljane. Kardinalne točke tvori 8. točka, glede katere referira društveni predsednik. Zlasti glede te točke se bo odvila živahna debata, ker je naš tojalen poziv »Novi tarifi in naše pričakovanje« v zadnji Odvetniški pisarni natelet pri večini šefov na gluh ušesa. Samo dva odvetnika sta dozdej povišala svojim nameščencem od koncipijenta pa do najmanjše strojepiske vse dosedanje prejemke za 50% (za sedaj). To ste dve častni izjemi. Nekateri g. šefi so priložili dosedanjim plačam nekako napitnino par stotakov. Je pa nekaj odvetnikov in notarjev, ki niti vinarja niso povišali svojemu uradništvu, čeravno so sami deležni povišanih novih tarifov za 300% do 400%. Ministrstvo za socialno skrbstvo ter Ministrstvo dela bodemo obvestili o naši brahmoči napram takim ljudem. Seveda veljajo ta izvajanja za celo Slovenijo — ne le za Maribor — torej tudi za Celje, Ljubljano itd. Pozivljamo vse člane, da pridejo točno s primernimi predlogi na naš občni zbor, pa tudi g. šefi so povabljeni, da bodo slišali naše opravilne pritožbe. Maribor, dne 5. decembra 1922. Odbor.

— **Fašisti zasedli CMsole na Primorskem.** Iz Groznjane poročajo, da so fašisti zasedli vse tamošnje šole, ki so last CM družbe. Svoj korak utemeljujejo s tem, da uprava šole ni dopustila,

Petrolej.

Vse ozemlje krog Boryslava v Galiciji se je že od nekdaj odlikovalo po tem, da je izločevalo neko katranasto tekočino, katero so prebivalci uporabljali bodisi kot zdravilo, bodisi kot surovino iz katere so izdelovali kolomaz in pečatni vosek.

Ob severnem robu Karpatov, kraj mesta Boryslava, je stala v ozki dolinici koliba žida Abrahama Schreinerja in v kleti te kolibe se je tudi nahajal izvirek petroleja. Schreiner je iz te mastne mase izdeloval mazilo za čevlje; ljudje so prihajali k njemu, mazali čevlje ter mu za to plačovali po krajcarju. Proti koncu oktobra l. 1853, ko je naenkrat nastopila huda zima in je zapadel debel sneg, so je Schreiner nekega dne zjutraj prebudil in opazil, da je veter nanosil pred njegovo kolibo toliko snega, da je bil nemogoč vsak izhod na cesto. Mož radi prehrane sicer ni bil v skrbeh, ker se je bil že poprej preskrbel vse potrebno za zimo, bolj ga je pa skrbela razsvetljava. Te ni imel.

Že takoj prvi večer mu je pošlo vse svetilno olje, kar ga je imel pri hiši. Ko je luč ugasnila, je Schreiner legel na klop poleg peči in dolgo premišljeval, ne da bi mogel zaspati. Že kot deček se je bil naučil čitati talmud, a v poznejših letih mu je bilo čitanje te svete knjige edino razvedrilo in tolažba; kako pa naj čita sedaj, ko nima luči? Po dolgem premišljevanju se je nekega večera domislil, da bi morda gorela tudi ona masa iz kleti. Vzel je katunasto vrstico, jo zamesil v ono

mastno maso in jo na to prižgal. In res, vrvica se je napila maščobe in gorela z rdečkastim plamenom. Tako je izgledala prva Schreinerjeva petrolejska svetiljka. Komaj dve leti pozneje, l. 1855, je uspelo nekemu Američanu uporabiti petrolej za svečavo, dotim se je bila Schreinerjeva iznajdba medtem že razširila skoro preko vse Avstrije.

Schreiner seveda ni niti slutil, kako uslugo je napravil človeštvu s svojim odkritjem. On se je veselil le tega, da mu odslej ne bo več treba izdajati denarja za razsvetljava. Pred vsem ga je mučila skrb, kako bi iz te gorljive mase izločil mast, ki je bila pravzaprav ono, kar je gorelo. V neki zganjarni je videl, kako destilirajo iz krompirja špirit, pa si je mislil, da bi se moglo na ta način morda izločiti tudi mast iz surove mase. Kaj, če bi poizkusil? Šel je resk destilatorju ter ga zaprosil, naj bi mu za par dni posodil priprave za destiliranje. Poizkus je uspel; Schreiner je potom destilacije dobil iz te surove mase rujavkasto tekočino — prvi petrolej.

Prvo naročilo na to rujavkasto maso je dobil Schreiner od lekarnarja v Drohobyczu. Kmalu na to se je mož napotil s posodo polno petroleja v Lvov in rezultat je bil, da je gospod Lukasiewicz, provizor stare Mikolaševe apoteke, naročil pri njem cel sod te dragocene tekočine. Lukasiewicz se je za pridobivanje petroleja zanimaj tudi dalje in je kmalu na to osnoval prvo rafinerijo nafte. Prva hiša, v kateri so svetili s petrolejem, je bila lvovska bolnica. V mestu je ta novi izum vzbudil kolosalno senzacijo. Vest o njej je prišla kmalu tudi na Dunaj in s tem si je petrolej pričel osvajati vso Evropo in ves svet.

Schreiner je na svojem zemljišču napravil prve nabiralnice za nafto. Rovi, katere je skopal v zemljo, so izločevali že takoj sprva velike količine. Toda Schreiner se ni mogel trajno obdržati kot podjetnik. Izgubil je malo po malo vse svoje imetje ter si nazadnje moral služiti kruh kot navaden delavec. Umrl je v velikem siromaštvu. Njegovi someščani in potomci so mu postavili pozneje v Drohobyczu spomenik, na katerem stoji napis, da je bil on tisti, ki je prvi našel petrolej ter ga spravil v trgovino.

Pozneje so pričeli iskati nafto povsod, po celnem svetu, razvil se je pravi pravcati lov, ki je v večini slučajev ostal sicer brez uspeha, v nekaterih krajih pa se je našlo tudi zalogo, ki so mnogo večje kakor pa gališke. Kak pomen pa je dobil petrolej ne le v trgovini ampak tudi v politiki, dokazuje sedanja orijentska konferenca. V mali Aziji se nahaja več petrolejskih polj. Največja so ona v armenskih okrajih Bitlisu, Vanu in Erzerumu, ki obsegajo preko 220 kvadratnih milj. Ta polja pa so sedaj skoro brez pomena, ker nimajo prometnih zvez. Treba bi jih bilo spojit potom železnice s Črnim morjem. V sosedstvu teh polj se nahajajo na Kavkazu druga pri Balu in pri Mosulu v gornjem delu Iraka (Mezopotamija). In ta mosulska nafta je sedaj eno važnih vprašanj orijentske konference v Lausanni, kakor je igralo važno vlogo tudi na bivši konferen-

ci v Genovi. Pred tem vprašanjem se umika v ozadje vprašanje turških mej in morskih ožin. Ameriški delegat na konferenci, g. Child, je rekel brez okoliščin, da želi imeti Amerika odprta vrata v Malo Azijo. Mosulsko ozemlje je bilo sprva (1919.) prisojeno Franciji, a ta ga je pozneje odstopila Angliji. Amerika, ki bi se dokopala do pravice eksploatacije tamkajšnje nafte le ako bi to ozemlje zopet prizadlo Turčiji, se seveda postavlja na Kemalovo stran. Izmet-paša je to Childovo izjavo takoj pograhlil ter zahteval po načelih zopet glasišnih po Ameriki to ozemlje zopet za Turčijo. Tej zahtevi pa se je seveda najodločnejše uprl angleški delegat lord Curzon ter naglasil, da je posest last Anglije nad Mosulom že priznala in ratificirala Zveza narodov v Ženevi ter naj se radi tega angorska vlada obrne, ako misli, v Ženevo. Ta Curzonova izjava dokazuje, da je anglijski vpliv na Zvezo narodov tako velik, da se Angleži ne boje, ako bi mosulsko ozemlje zopet prišlo na tapet pred to družbo.

»Daily Telegraph« piše, da so bili podvzeti koraki za skupno sodelovanje Amerike z Veliko Britanijo in Francijo glede razvoja mosulskih petrolejskih polj. Poleg tega bi postal položaj arabske vlade v Bagdadu, ki stoji pod angleškim protektoratom, nevzdržan, ako bi Mosul pripadel zopet Turčiji.

Stari gališki žid Abraham Schreiner gotovo niti najmanjše ni slutil, ko je odkril petrolej, da bodo čez 70 let nastali svetovni spori radi njegove iznajdbe. Stari nesrečni Abraham...

da bi se v teh šolah otvorila italijanska šola, češ, da je prebivalstvo samo prosilo za to. Ministrstvo je res sprejelo neko tako prošnjo, ki pa so jo napisali nekateri prebivalci pod pritiskom fašistovskih gorjač. Tudi v Ferencinu so zasedli vsa poslopja, ki so last CM družbe.

— Kerošević pomilošen. Na predlog pravosodnega ministra je kralj pomilostil na smrt obsojenega rudarja Keroševića iz Preke v Bosni na 20-letno ječo. Smrtna kazen bi se imela danes izvršiti.

— Grški princ Andrej obsojen. Kakor proti že usmrčenim grškim ministrom se je tudi proti princu Andreju vršila tajna razprava radi veleizdaje. Spoznan je bil krivim in obsojen na smrt. Sodba pa je bila takoj izpremenjena v degradacijo in izgon iz države.

Dopisi.

Slov. Bistrica. V soboto, 9. decembra in v nedeljo 10. decembra prirede diletantje iz Šmartna na Pohorju v gledališki dvorani hotela »Beograd« v Bistrici dve predstavi: »Poštena skrivnost«, burka v dveh dejanjih in »Laznjiva Milena«, mladinski igrokaz v 2 dejanjih. Med odmori igra godba. Ker je čisti dobiček namenjen šolskemu odru in šolski knjižnici in Šmartnu na Pohorju, zato se vsi prijatelji Pohorčev vlijudno vabijo. Začetek v soboto ob 8. uri in v nedeljo ob 15. uri.

Celjske vesti.

Simfonični koncert mariborske vojaške godbe pod vodstvom kapelnika g. Majerja je v Celju dne 2. decembra zelo dobro uspel v moralnem in gmotnem oziru. Celjani si žele še večkrat enakega umetniškega užitka.

Celjski nočni davek. V zadnji seji občinskega odbora se je ugotovilo, da je nočni davek do 20. nov. t. l. mestni občini vrnil okoli 60.000 K čistega dohodka. Ker pa se davek pobira vsled običajnih denarnih glob (desetkratno povzemanje prikrasane davščine) vedno šele zadnji čas, more obč. svet to davščino pavšalirati šele takrat, ko bo imel zanesljivo stvarno podlago za to.

Proračun celjskega mesta je sestavljen in pride tekom 14 dni v občinski seji v pretres. Izkazuje začasno okoli 8.000.000 K deficita.

JDS.

TAJNIŠTVO DEMOKRATSKE STRANKE V MARIBORU za oblastno organizacijo stranke in za Maribor je odsej stalno v Cankarjevi ul. št. 1, prtljično. Tam so tudi klubski lokali za seje strankinih organizacij in za sestanke strankinih pristašev. Tam naj oddajajo člani stranke vse svoje želje, zadeve, prošnje itd. Tam so na vpogled volilni imeniki za Maribor. Uradne ure so od 8.—12. ure dopold., ter od 16.—18. ure popoldne.

Mariborske vesti.

Maribor, 7. decembra 1922.

m Himen. Dne 30. novembra se je poročil v tukajšnji frančiškanski cerkvi gospod Josip Rih. Či be j, kapetan II. klase iz Gospiča, z gospodično Rozé Ra y é r-jevo.

m Napredna nacionalna fronta v Mariboru. Občinske volitve v Ljubljani so vzbudile med našim mariborskim narodnim prebivalstvom veliko zanimanja za lokalna politična vprašanja. Z vseh strani se povdarja nujna potreba, da se strnejo napredne in narodne sile v Mariboru v enotno fronto, glasila se z ozirom na dejstvo, da se vrše med Nemci in klerikalci že dogovori za nemški-klerikalni blok pri event. občinskih volitvah. Tak blok bi ne bil za poznavaoce klerikalne brezdomovinske politike nič čudnega. Kakor so se v Ljubljani mogli zvezati s komunisti, istotako se morejo v Mariboru družiti z Nemci, zlasti če jim ti koncentrirajo zupana. In to posamezni Nemci tudi odkrito izjavljajo. Odlični mariborski Nemec je te dni izjavil, da so jim kle-

rikalci kot nacionalno indiferenten element najbližji. Vse to iztrezuje v vrstah naprednega meščanstva, ki uvideva nujno potrebo kooperacije. V to svrhu pa je sveda nujno potrebno poglobljenje idejnega in organizacijskega dela. Demokratska stranka je v polni zavesti položaja pričela obsežno akcijo za utrditev nacionalne misli. Politična in gospodarska društva, ki se osnujejo tri za mariborsko mesto, bodo k temu prvi koraki. V teh društvih se naj organizira vse, kar nacionalno, napredno in socialno čuti. Ta društva naj bodo zatočišča in ognjišča našega gospodarskega in kulturnega dela. Pozivamo vse, ki žele sodelovati v odbojnih društvih, naj se javijo v našem tajništvu Demokratske stranke (Cankarjeva ulica 1).

m Važno predavanje — praznim stolom. O zakonskem predlogu glede izenačenja davkov je poročal sinoči v mali dvorani Narodnega doma davčni nadupravitelj g. Žagar iz Ljubljane. Njegovo poročilo, ki je bilo zelo obširno in natančno, je vzbujalo mnogo zanimanja med navzočimi. Največja sramota pa je za vse pridobitne sloye in davkoplačevalce sploh, da se za taka zelo važna predavanja skoraj nič ne zmenijo, kajti predavanje se je vršilo večinoma praznim stolom. Niti načelstva raznih pridobitnih zadrug niso smatrala predavanje kot potrebno, da bi lahko ukrenili potrebne korake in proteste proti neizmernemu povišku, ki se namerava z novim izenačenjem doseči. Naknadno vpitje bo prepozno. Opozorjamo vse davkoplačevalce in pridobitne zadruge, naj sestavijo nemudoma svoje protipredloge in proteste. Nekaj izvodov zakonskega predloga o izenačenju davka je na razpolago v originalu pri trgovskemu gremiju v Mariboru proti plačilu 10 Din.

m Pomorsko predavanje v Ljudski univerzi. V ponedeljek dne 11. decembra t. l. priredi naš znani pomorski publicist g. Rudolj Crnić, poročnik trgovinske mornarice, svoje drugo letošnje pomorsko predavanje z naslovom »Jugoslaveni kao kulturni faktor u kolu pomorskih naroda«. V tem predavanju bo naš izborni poznavatelj pomorstva opisal vse važne faze, skozi katere je hodil naš narod, dokler ni dosegel današnje popolne emancipacije na morju, ki ga vodi v stik z drugimi kulturnimi, velikimi in malimi pomorskimi narodi. Naše someščane opozarjamo še prav posebno na to zanimivo predavanje, ki bo velike važnosti za nas Slovence, ki smo pod pritiskom razmer trenutno odsunjeni od našega morja. Predavanje g. Crniča bo nam pokazalo vso važnost tega problema, pa upamo, da se ga udeleže najširši sloji tukajšnjega prebivalstva, zlasti pa domača inteligenca.

m Zglasitev letnika 1903. Mestni magistrat razglašja: Vsi v Mariboru stalno bivaajoči mladeniči rojstnega letnika 1903 ne glede na rojstni kraj in pristojnost se pozivajo, da se radi vpisa v rekrutni seznam zglase pri mestnem vojaškem uradu na Slomškovem trgu št. 5-I v naslednjem redu: 1. dne 11. decembra t. l. mladeniči z začetnicami A—E primika, 2. 12. dec. F—K, 3. 13. dec. L—P, 4. 14. dec. R—T, 5. 15. dec. U—Z. Popisovanje se vrši v navedenih dneh od 8.—14. ure. Seboj mora prinesiti vsakteri pozvanih mladeničev na rojstvo, domovinstvo, državljanstvo in istovetnost (identiteto) nanašajoče se dokumente. Ker so za redno prijaviteljstvo v smislu člena 12. zakona o ustroju vojske soodgovorni tudi stariši nabornih obvezancev se pozivajo, da nadzorujejo, če so se vsi obvezanci v njihovi družini v resnici javili. V svrhu lažjega nadzorovanja obvezancev se bo vsakteremu, ki se zglašja, pri vojaškem uradu izstavilo potrdilo, katero mora obvezanec imeti pri sebi in isto na zahtevo pokazati načelniku družine, kakor tudi varnostnim organom. One mladeniče, kateri ne stanujejo pri svojih stariših v Mariboru, so dolžni javiti njih stariši. Mladeniči, ki bi se točno ob določenem roku, ali pa sploh temu pozivu ne odzvali, bodo čimnaestrožje kaznovani.

m Simfonični koncert mariborske vojne muzike. Dne 9. decembra t. l. priredi mariborska vojaška godba v Götzovi dvorani koncert s sledečim sporedom: 1. St. Binički: Ekvinocijo,

Ouvertura; 2. L. v. Beethoven: 5. Simfonija; 3. Charlo Saint Saens: Danse Macabre (Ples mrtličev) simfon. slika; 4. Ant. Dvořak: Polednice, simfonična slika; 5. Josip Majer: Makedonski ples št. 1. in 2.; Izven označenega sporeda bo izvajala tudi Sl. Ostercevega Ubežnega kralja, simfonična slika, katera se je dne 2. t. m. prvič priredila v Celju z velikim uspehom. Ker je godba imela dne 2. t. m. v Celju s simfoničnim koncertom velik uspeh, pričakujemo, da se tudi mariborsko prebivalstvo v mnogobrojnem številu udeleži te prireditve. Gospod kapelnik Jos. Majer se je izkazal kot eden najboljših in najodločnejših naših dirigentov, ki pa v kratkem času zopet odide iz naše sredine.

m Za prihodnje poročno zasedanje v Mariboru, ki se prične 11. t. m., so dozda razpisani sledeči slučajji: dne 11. dec. Maks Košček (posilstvo), Ant. Lichtenwallner (umor), 12. dec. Lipoš Farkaš (požig), Karl Ribič (umor), 13. decembra Jos. Linč (posilstvo), Iv. Kramer (posilstvo), 14. dec. Iv. Valik (uboj), 15. decembra Ivan Štuhec (poverba in goljufija), 16. decembra Simon Britvin, Liza in Marija Tomažič (umor).

m Mariborska kočja. Na praznik 8. t. m. in v nedeljo 10. t. m. so v Mariborski koči kolone. Ker je sedaj najkрасnejše vreme in pot po gozdu zelo prijetna, se prijatelji narave vlijudno vabijo. Nikomur ne bode žal, Solidna in dobra postrežba zasigurana.

m Starejšinska zveza »Triglava« vabi vse člane na občni zbor, ki se vrši v soboto 9. decembra ob 20. uri v gostilni »Halkwidl«, Jurčičeva ulica.

m Društvo jugosloven. akademikov v Mariboru priredi, kakor vsako leto, tudi tokrat 6. januarja 1923 v Narodnem domu elitni ples, na kar opozarjamo druga društva.

m »Japonska noč« kluba »Grohar«. Običajni sestanek veseljenih odsekov v magistratni posvetovalnici se v soboto 9. t. m. ne vrši. Kdaj se vrši prihodnji sestanek, se bo objavilo pravočasno potom časopisja. Vršja pa se v soboto ob 18. uri v kavarni »Rotovž« seja gospodarskega in finančnega odseka.

m Na sestanku uradnikov tukajšnje kolodvorske pošte je nabral poštar Pipan 20 D za Ciril-Metodovo družbo in ravnateljko za Jugoslovensko Matice.

m Velika kavarna. Ela Kastelic, 10letna umetnica na gosli svira v Klub-baru vsak dan ob 22. uri zvečer. Svira kompozicije od Beethovena, Dile, Händel-a in Bacha, itd.

m Kavarna v mestnem parku. Vsak dan koncert od 20. do 23. ure. Cene se pri koncertu ne zvišajo.

m Gostilna pri »Treh ribnikih«, vsako nedeljo in praznik koncert. Začetek ob 15. uri. Domače klobase in dobo vino. — Za obilen obisk se priporoča Karl Prinčič.

Narodno gledališče.

Repertoire:

Četrtek, 7. decembra. Jaluševčani, B.

Petek, 8. dec.: Nečak, izv. (Kuponi). Sobota, 9. dec.: Jaluševčani, A.

Nedelja, 10. dec. ob 15. Namišljeni bolnik, izv. — Ob 19. Nečak, izv. in kuponi. Gostuje g. Knittl iz Zagreba.

x Gostovanje Zdenka Knittla. V torek 5. t. m. je bilo gledališče pri »Hoffmannovih pripovedkah« zelo slabo zasedeno. Sedaj se je gledališče upravi posrečilo ponovno pridobiti za gostovanje odličnega gosta zagreške opere g. Zdenka Knittla, ki gostuje v nedeljo 10. t. m. v »Hoffmannovih pripovedkah«. G. Knittl si je s svojim prvim gostovanjem z jako lepim nastopom in izvanredno točnim glasom takoj pridobil številne simpatije občinstva. Zato je pričakovati, da si vsakdo ogleda nedeljsko večerno predstavo, posebno še, ker gostuje g. Knittl najbrže zadnjikrat v imenovani operi.

x Nedeljske popoldanske predstave. Gledališka uprava bo uvedla po možnosti nedeljske popoldanske predstave. Opozorjamo cenj. občinstvo, da se vrši prva popoldanska predstava v nedeljo 10. decembra ob 15. uri. Uprizori se zabavna Molierjeva komedija »Namišljeni bolnik«. Pripominjamo, da je ta predstava primerna tudi za deco.

Sokolstvo.

o Zbor II. Sokolska župa Maribor je ravno izdala II. letnik svojega sokolskega naraščaju posvečenega žepnega koledarja »Zbor«. Brošurica je lično opremljena in prinaša razen koledarske vsebine M. Kovačičev članek o I. jugosloven. vsesokolskem zletu v Ljubljani (s 3 ilustracijami), članek o Fignerjevi stoletnici, o slovanskem Sokolstvu ter o našem sokolskem Nestorju, Franu Podobniku, ki je že 54 let član Sokola (s sliko). Na naše nacionalne naloge spominjajo lepe besede o sokolskih dolžnostih do neosvobojenih bratov. Koledarček bo gotovo ugajal našemu sokolskemu naraščaju, pa tudi starejšim Sokolom.

Objave.

§ I. Mariborski bioskop. Danes četrtek, petek, soboto in nedeljo se predvaja v I. Mar. Bioskopu največji in najboljši ameriški film z zverinami »Čuda džungle« I. del. Film »Čuda džungle« v 5. delih je napravljen od največje amerikanske trvdke Seelig, ki si je pridobila s tem filmom svoj renome, s katerim presega sedaj vse druge filmske tvornice. Režija tega filma je na vrhuncu, tehnika nepresegljiva, igra dovršena in scene ljudij z živalimi so tako izborno uspele, da spravljajo gledalca v začudenje. Živali, dresirane in še popolnoma divje zverine imajo tako izborno razdeljene vloge, da gledalec popolnoma pozabi da je v kinu, temveč se uživi v vlogo opazovalca, zablodenega v džunglo, pred katerim se vrše vsi ti dogodki. Izvrstna vsebina tega filma, karakteristični tipi vseh ljudskih polti vsakovrstne živali in zveri, kakor levi, leopardi, tigri, žirafe, sloni, kamele in dromedari sodelujejo v tem velikanskem filmu in podeljujejo gledalcu mnogo razvedrila, premenjave in zabave.

Gospodarstvo.

g Produktna borza v Novem Sadu, 5. decembra: pšenica: bačka 407,50, sremska 412,50; jčemen: bački 280, sremski 285; oves: bački 275, sremski 280; koruza: bačka 325, zrno za marc 210; fižol: (novi) beli 350, pisani 340; moka: št. 0 bačka 580, za kuhno 555, krušna št. 6 505; otrobi: pšenični 162,50; mast: svinjska aš Bačka 24; zelje: glavna 45—50; orehi bosanski 560; čebula 350. Tendence: čvrsta.

g Dohava mesa. Dne 12. decembra 10. sati prije podne bude se zaključivala pismena neposredna pogodba kod Komande vojnog okruga u Mariboru i kod Komande mesta u Ptuj u Slov. Bistrici radi dobave mesa za vreme od 1. januara do 30. juna 1923 godine. — Primaju se i ponude za kraće vreme do kraja marta 1923 godine. Potreba je sledeća: Mariborski garnizon treba dnevno oko 800 kg. Kaucija iznosi 60.000 dinara. Ptujski garnizon treba dnevno oko 100 kg. Kaucija iznosi 6.800 D. Slov. Bistrica garnizon treba dnevno oko 80 kg. Kaucija iznosi 5.400 dinara. Interesenti se pozivaju, da stave Komandantu vojnog okruga u Mariboru i Komandantima u Ptuj u Slov. Bistrici pismene ili ustmene ponude. Pismene ponude treba biljegovati sa 3 dinara.

Izpred sodišča.

Nasilnež.

Devetindvajsetletni, k Sv. Petru na Vašnjah pri Velikovu na Koroškem, pristojen monter Ivan Otič, je izgnan iz kraljevine SHS. Dne 20. oktobra se je brez dovoljenja zopet vrnil. Od tega časa pa do svoje aretacije se je potikal po Mariboru. Tega dne ga je zasledil policijski detektiv v gostilni pri »Bem zajcu« na Meljski cesti ter ga skupaj s stražnikom Matkovičem aretirati. Ko so prišli iz gostilne, se je aretirani izmaknil in pobegnil, stražnika pa sta ga dohitela in prišla. Tu se jima je začel s silo zoperstavljati in suval oba stražnika s komele in pestmi. Ko je prišel na pomoč še policijski detektiv Rojic, je slednjega potisnil ob zid železniškega mosta in mu povzročil ob-

